

Bruksela, 8 grudnia 2023 r.
(OR. en)

16450/23

RECH 543
COH 96
COMPET 1235

WYNIK PRAC

Od:	Sekretariat Generalny Rady
Data:	8 grudnia 2023 r.
Do:	Delegacje
Nr poprz. dok.:	15118/23
Dotyczy:	Wzmacnianie roli i wpływu badań naukowych i innowacji w procesie kształtowania polityki w Unii – Konkluzje Rady (zatwierdzone 8 grudnia 2023 r.)

Delegacje otrzymują w załączeniu konkluzje Rady w sprawie *wzmacniania roli i wpływu badań naukowych i innowacji w procesie kształtowania polityki w Unii*. Konkluzje zostały zatwierdzone przez Radę na jej 3993. posiedzeniu.

**KONKLUZJE RADY W SPRAWIE WZMACNIANIA ROLI I WPŁYWU BADAŃ
NAUKOWYCH I INNOWACJI W PROCESIE KSZTAŁTOWANIA POLITYKI W UNII**

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

PRZYWOŁUJĄC:

- swoje konkluzje z grudnia 2020 r. w sprawie nowej europejskiej przestrzeni badawczej (EPB)¹, w których mowa o potrzebie skuteczniejszego wykorzystania potencjału badań naukowych i innowacji dla społeczeństwa i gospodarki oraz w których potwierdzono cel, jakim jest inwestowanie 3 % unijnego PKB w badania i rozwój. Aby nadać priorytet inwestycjom i reformom, państwa członkowskie mogłyby zaktualizować swoje krajowe cele, z myślą o odzwierciedleniu nowych priorytetów Unii i uwarunkowań krajowych;
- swoje konkluzje z maja 2021 r. w sprawie technologii danych służących poprawie „lepszego stanowienia prawa”², w których podkreślono, że solidny, oparty na dowodach proces decyzyjny jest jednym z kluczowych wymogów umożliwiających trafne przewidywanie potencjału i ryzyka związanych z pojawiającymi się wyzwaniami, oraz zaakcentowano potrzebę wspólnych wysiłków na rzecz zwiększenia odporności Europy oraz opracowania lepszych strategii politycznych i bardziej dostosowanych do przyszłych wymogów, sprzyjających innowacjom, przewidywalnych, spójnych i skutecznych ram regulacyjnych;
- swoje konkluzje z września 2021 r. w sprawie globalnego podejścia do badań naukowych i innowacji – strategia Europy na rzecz współpracy międzynarodowej w zmieniającym się świecie³, w których podkreślono, że globalne podejście Unii do badań naukowych i innowacji powinno opierać się na zasadach otwartości, multilateralizmu opartego na zasadach, wspólnych wartościach i priorytetach, ułatwianiu przepływu wiedzy i wymiany pomysłów, a także uwypuklono znaczenie uwzględniania globalnego podejścia do badań naukowych i innowacji w działaniach zewnętrznych Unii;

¹ Dok. 13567/20.

² Dok. 9215/21, s. 9 i 17.

³ Dok. 12073/21.

- swoje konkluzje z listopada 2021 r. w sprawie przyszłego zarządzania europejską przestrzenią badawczą⁴, w których odnotowano coraz powszechniejsze dostrzeganie i większe oczekiwania w społeczeństwie co do roli badań naukowych i innowacji oraz ich wykorzystania w podejmowaniu obecnych i przyszłych wyzwań społecznych, środowiskowych i gospodarczych;
- swoje zalecenie w sprawie Paktu na rzecz badań naukowych i innowacji w Europie z listopada 2021 r.⁵, w którym określono priorytetowe obszary wspólnych działań oraz wspólny zestaw wartości i zasad dotyczących badań naukowych i innowacji w Unii, w tym zasadę tworzenia wartości oraz oddziaływania społecznego i gospodarczego badań naukowych i innowacji, a także wzmocnione mechanizmy koordynacji i monitorowania polityki w EPB;
- swoje konkluzje z października 2022 r. dotyczące sprawozdania specjalnego nr 15/2022 Europejskiego Trybunału Obrachunkowego pt. „Działania mające zapewnić szersze uczestnictwo w programie »Horyzont 2020« zostały dobrze opracowane, ale o trwałości zmian zadecydują głównie wysiłki władz krajowych”⁶. W konkluzjach tych między innymi odnotowano zalecenie Trybunału, by dążyć do zapewnienia bardziej zrównoważonego pod względem geograficznym udziału państw objętych inicjatywą szerszego uczestnictwa w działaniach podejmowanych w ramach tej inicjatywy, a także wezwano Komisję, by w razie pojawiania się stałych, znaczących zakłóceń równowagi oceniła potrzebę działań bardziej dostosowanych do potrzeb i ukierunkowanych działań służących tworzeniu sieci kontaktów, przy jednoczesnym zapewnieniu, aby przydział środków nadal opierał się na zasadzie doskonałości;
- swoje zalecenie z grudnia 2022 r. w sprawie zasad przewodnich w odniesieniu do waloryzacji wiedzy⁷, w którym mowa o potrzebie wzmocnienia struktur, procesów i praktyk w zakresie wykorzystywania wyników badań i wiedzy naukowej do projektowania i wdrażania polityk publicznych oraz opracowywania i weryfikowania norm;

⁴ Dok. 14308/21.

⁵ Dz.U. L 431 z 2.12.2021, s. 1–9.

⁶ Dok. 13426/22.

⁷ Dz.U. L 317 z 9.12.2022, s. 141–148.

- swoje konkluzje z grudnia 2022 r. w sprawie nowego europejskiego planu na rzecz innowacji⁸, w których podkreślono potrzebę poprawy i konsolidacji ekosystemów innowacji, ponieważ Europa nadal zmaga się z poważnymi dysproporcjami regionalnymi i krajowymi oraz utrzymującą się przepaścią innowacyjną, a także zwrócono uwagę na to, że ekosystemy innowacji mają silny wymiar regionalny i krajowy, który należy w pełni uwzględnić przy opracowywaniu polityki innowacji;
- swoje konkluzje z marca 2023 r. dotyczące sprawozdania specjalnego Europejskiego Trybunału Obrachunkowego nr 23/2022 pt. „Synergie między programem »Horyzont 2020« a europejskimi funduszami strukturalnymi i inwestycyjnymi – Potencjał, który nie został jeszcze w pełni wykorzystany”⁹, w których zachęca się do uwzględniania – w stosownych przypadkach – w planowaniu strategicznym, programowaniu i wdrażaniu, na przykład w odniesieniu do strategii inteligentnych specjalizacji, tak aby wykorzystać całkowity potencjał inwestycji w europejskim sektorze badań naukowych i innowacji;
- swoje konkluzje z czerwca 2022 r. w sprawie oceny badań naukowych i wdrażania otwartej nauki¹⁰, w których sugeruje się, że ewolucja systemów oceny badań naukowych w Europie powinna przebiegać między innymi zgodnie z zasadami przewodnimi z uwzględnieniem „różnorodnych ścieżek kariery i wszystkich działań w zakresie badań naukowych i innowacji, w tym (...) wsparcia dla kształtowania polityki opartej na rzetelnych informacjach”;

⁸ Dok. 15602/22.

⁹ Dok. 7258/23.

¹⁰ Dok. 10126/22.

- rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/241 z dnia 12 lutego 2021 r. ustanawiające Instrument na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności (RRF)¹¹, zgodnie z którym zakres stosowania Instrumentu odnosi się do obszarów polityki o znaczeniu europejskim podzielonych na sześć filarów, którymi są: zielona transformacja; transformacja cyfrowa; inteligentny, zrównoważony wzrost gospodarczy sprzyjający włączeniu społecznemu, w tym spójność gospodarcza, miejsca pracy, produktywność, konkurencyjność, badania naukowe, rozwój i innowacje, a także dobrze funkcjonujący rynek wewnętrzny z silnymi małymi i średnimi przedsiębiorstwami (MŚP); spójność społeczna i terytorialna; opieka zdrowotna oraz odporność gospodarcza, społeczna i instytucjonalna, w celu między innymi zwiększenia gotowości na sytuacje kryzysowe i zdolności reagowania kryzysowego; oraz polityki na rzecz następnego pokolenia, dzieci i młodzieży, takie jak edukacja i umiejętności;
- komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów „Unia równości: strategia na rzecz równouprawnienia płci na lata 2020–2025”¹², który zawiera między innymi cele polityczne związane z wyeliminowaniem różnic ze względu na płeć na rynku pracy, osiągnięciem równego udziału w różnych sektorach oraz osiągnięciem równowagi płci w procesie decyzyjnym i w strategiach politycznych.

PODKREŚLAJĄC, ŻE:

- u podstaw europejskiej polityki w zakresie badań naukowych i innowacji oraz opracowywania i wdrażania programów powinno leżeć dążenie do utworzenia w ramach EPB jednolitego, pozbawionego granic obszaru badań naukowych, innowacji i technologii.
- dzięki odpowiedniemu zaprojektowaniu działań realizowanych w ramach środków polityki w zakresie badań naukowych i innowacji, środki te ułatwiają wywieranie pozytywnego wpływu na społeczeństwo, gospodarkę i środowisko oraz przyczyniają się do wzmocnienia demokracji i zwiększenia odporności Unii.
- procesy kształtowania polityki oparte na wiedzy naukowej mogą poprawić jakość i zwiększyć spójność inicjatyw politycznych w różnych sektorach i administracjach.

¹¹ Dz.U. L 57 z 18.2.2021, s. 17–75.

¹² Dok. 6678/20.

- inicjatywy polityczne we wszystkich sektorach odzwierciedlają obecnie stałą potrzebę innowacji w celu wspierania rozwoju gospodarczego, ochrony środowiska i postępu społecznego, co wymaga silnych ekosystemów badań naukowych i innowacji. Ciągłe wysiłki krajowe i wspólne wskazówki ze strony państw członkowskich mogą sprawić, że ekosystemy te i ich podmioty przyczynią się do zmniejszenia obecnej przepaści innowacyjnej na szczeblu krajowym, regionalnym i lokalnym.
- RRF opracowano, aby tymczasowo pomóc państwom członkowskim w przemianie europejskich gospodarek i społeczeństw w bardziej zrównoważone, odporne i lepiej przygotowane na wyzwania i możliwości związane z zieloną i cyfrową transformacją. Dzięki wzmocnieniu reagowania na zdarzenia cykliczne lub okolicznościowe – jakim było np. złagodzenie gospodarczych i społecznych skutków pandemii koronawirusa – i zgodnie z odpowiednimi zaleceniami dla poszczególnych krajów wydanymi w ramach europejskiego semestru, RRF umożliwił części państw członkowskich opracowanie nowych inwestycji i reform opartych na rzetelnych informacjach i na polityce, uzupełniających inne instrumenty i fundusze krajowe i unijne.

I. Wykorzystanie nauki w polityce publicznej do poprawy jakości życia obywateli i wzmocnienia demokracji

1. PRZYPOMINA, że Unia ma długą tradycję korzystania z nauki i najlepszej dostępnej wiedzy opartej na rzetelnych informacjach we wszystkich dyscyplinach do wspierania i poprawy procesu decyzyjnego, a także jakości, skuteczności, efektywności i skutków polityki publicznej (konceptcja „nauka dla polityki”). Kształtowanie, monitorowanie i ocena polityk opartych na rzetelnych informacjach opierają się, obok wykorzystywania innych rodzajów wiedzy, na procesach bezpośredniego zaangażowania środowisk naukowych lub mechanizmach doradztwa naukowego dla władz politycznych w celu wspierania tych władz w wykonywaniu ich obowiązków.

Wkład nauki w poprawę kształtowania polityki publicznej

2. **PODKREŚLA**, że aby wzmocnić konkurencyjność Unii i realizację polityk unijnych w celu sprostania wyzwaniom światowym, EPB potrzebuje:
- a. silnego ekosystemu badań naukowych i innowacji we wszystkich państwach członkowskich, wyrastającego z doskonałości, który jeszcze bardziej ułatwi generowanie wysokiej jakości wiedzy naukowej, wdrażanie polityk dotyczących otwartej nauki, a także rozwój technologii i innowacji, w tym innowacji społecznych, o dużym wpływie społecznym, gospodarczym i środowiskowym;
 - b. dobrze prosperujących społeczności naukowych i innowacyjnych wspierających talenty, zarówno zdolnych, jak i chętnych do wnoszenia wkładu w postęp naszych demokratycznych społeczeństw poprzez wspieranie ogólnych i oddolnych celów naukowych i technologicznych, osiąganie wymiernych wyników i informowanie o nich decydentów i ogółu społeczeństwa;
 - c. zwiększonego, skoordynowanego, ukierunkowanego i wykorzystującego synergie finansowania zarówno na szczeblu unijnym, jak i krajowym, aby lepiej reagować na priorytety i wyzwania w ramach Unii i państw członkowskich;
 - d. budowania zdolności, które mogą przyczynić się do poprawy doskonałości i konkurencyjności na szczeblu krajowym oraz zmniejszenia fragmentacji badań naukowych i innowacji oraz dysproporcji między państwami członkowskimi i w ich obrębie;
 - e. zwiększenia zdolności do nawiązywania współpracy w zakresie badań naukowych i innowacji z partnerami międzynarodowymi oraz między krajami i regionami świata, przy jednoczesnym dążeniu do strategicznej autonomii Unii, by bronić interesów Unii na całym świecie, a jednocześnie zachować otwartość gospodarki.

3. UWAŻA, że poprzez tworzenie wiedzy opartej na rzetelnych informacjach wszystkie dziedziny nauki, w tym nauki społeczne i humanistyczne, powinny odgrywać istotniejszą rolę w procesie kształtowania polityki poprzez wskazywanie trudności politycznych, analizę aktualnego stanu wiedzy i formułowanie rozwiązań. Elementy te mogłyby wchodzić w skład ustaleń uwzględnianych w działaniach prognostycznych i ocenach skutków. PRZYPOMINA, że dążenie do tego jest przewidziane w zasadach lepszego stanowienia prawa, które uznają dowody naukowe za jeden z jego podstawowych elementów. Nauka powinna być również kluczowym elementem procesu przygotowywania decyzji politycznych, a także ich wdrażania, oceny i informowania o nich. PODKREŚLA znaczenie uwzględniania najlepszych dostępnych dowodów naukowych w ocenach skutków, aby wspierać proces podejmowania decyzji politycznych, co pozwoli zwiększać wiarygodność działań publicznych oraz zaufanie obywateli do nich, a także wartość dodaną prawodawstwa.
4. PODKREŚLA, że wiedza naukowa i doradztwo naukowe powinny być wiarygodne, weryfikowalne, solidne, adekwatne i przejrzyste, tworzone z pełnym poszanowaniem wolności, rzetelności i zasad etycznych w nauce, aby wspierać kształtowanie polityki na podstawie rzetelnych informacji. PRZYPOMINA, że pomimo ograniczeń metodologicznych i obciążenia niepewnością, u podstaw nauki i wiedzy opartej na rzetelnych informacjach leżą rygorystyczne ramy metodologiczne. ZACHĘCA do przejrzystej i odpowiedzialnej komunikacji na temat procesów naukowych i rozpowszechniania dowodów naukowych wykorzystywanych do informowania decydentów politycznych, a także do angażowania społeczeństwa i do partycypacji obywatelskiej w dziedzinie badań naukowych i innowacji, zgodnie z wartościami demokratycznymi. UZNAJE potrzebę budowania i zwiększania zdolności w zakresie doradztwa naukowego w zakresie polityki, aby ułatwiać działania w zakresie waloryzacji wiedzy na potrzeby kształtowania polityki.
5. PODKREŚLA, że otwarta nauka ma również kluczowe znaczenie dla decydentów politycznych i ogółu społeczeństwa, umożliwiając im dostęp do najwyższej jakości bezpłatnej wiedzy naukowej i jej wykorzystywanie. Zwiększa to odporność na dezinformację, zapobiega odporności na wiedzę i zwiększa zaufanie publiczne do nauki i kształtowania polityki w oparciu o rzetelne informacje.

Zarządzanie w podejmowaniu decyzji

6. PRZYPOMINA, że formułowanie polityk publicznych ma na celu wspieranie dobrobytu obywateli i obejmuje elementy polityczne, finansowe, gospodarcze, środowiskowe i społeczne, przy kształtowaniu których decydenci powinni korzystać z wiedzy naukowej i doradztwa naukowego.
7. PODKREŚLA, że wiedza interdyscyplinarna i oparta na rzetelnych informacjach, innowacyjne procesy i doradztwo naukowe mogą przyczyniać się do realizacji celów polityk sektorowych w różnych wymiarach polityki. PODKREŚLA fakt, że mobilizacja społeczności zajmujących się badaniami naukowymi i innowacjami na rzecz promowania międzyresortowego i ogólnorządowego rozumienia zapewnianej przez naukę wiedzy, może przyczynić się do rozbicia tradycyjnych podziałów w polityce sektorowej, sprzyjać międzysektorowemu uczeniu się w UE i wzajemnemu uczeniu się między państwami członkowskimi oraz poprawić spójność, adekwatność i oczekiwane wyniki polityki publicznej.
8. UZNAJE, że wykorzystanie wiedzy opartej na rzetelnych informacjach i doradztwa naukowego oraz sposoby włączania ich do polityki publicznej różnią się w poszczególnych państwach członkowskich w zależności od składu administracji, ekosystemów doradztwa dla polityk sektorowych i regulowanych procesów administracyjnych. ZAUWAŻA, że podmioty pośredniczące, takie jak niektóre struktury lub mechanizmy doradztwa naukowego, w tym Grupa Głównych Doradców Naukowych w Komisji Europejskiej i Europejskie Forum Doradców Naukowych, mogą odgrywać rolę w tworzeniu powiązań między naukowcami a decydentami politycznymi oraz przedstawiać oparte na rzetelnych informacjach warianty polityczne, by wspierać rozwój polityki.

Przyszłe działania

9. ZACHEĆCA Komisję, by we współpracy z państwami członkowskimi:

- a. dalej rozwijała koncepcję „nauka dla polityki” oraz wspierała zwiększanie znaczenia wiedzy naukowej opartej na rzetelnych informacjach oraz jej przekrojowego włączania do polityk publicznych poprzez:
 - i. dalsze podnoszenie świadomości społeczeństwa w zakresie wartości dodanej, jaką stanowi uwzględnianie wiedzy naukowej w kształtowaniu, rozwoju i wdrażaniu polityk publicznych, a tym samym zwiększanie zaufania społeczeństwa do nauki i badań naukowych, a także zaufania decydentów politycznych do naukowców;
 - ii. kontynuowanie działań w zakresie mapowania istniejących praktyk w zakresie waloryzacji wiedzy w procesie kształtowania polityki oraz krajowych instytucjonalnych systemów i mechanizmów doradztwa naukowego;
 - iii. analizowanie potrzeb organów kształtujących politykę w zakresie wiedzy naukowej opartej na rzetelnych informacjach, a także potrzeb naukowców i innowatorów w zakresie zrozumienia procesu kształtowania polityki. Potrzeby te można zaspokoić poprzez odpowiednie działania szkoleniowe obejmujące wykorzystanie wiedzy naukowej i akademickiej do oceny polityki publicznej w odpowiedzi na wnioski o procesy, mechanizmy i instrumenty doradztwa naukowego na szczeblu europejskim, krajowym, regionalnym i lokalnym. Działania te powinny mieć na celu wspieranie korzystania z doradztwa naukowego w procesach decyzyjnych;
 - iv. opracowanie odpowiednich narzędzi umożliwiających ciągłe wzajemne uczenie się, zachęcanie do wymiany najlepszych praktyk w ramach koncepcji „nauka dla polityki” zarówno na szczeblu krajowym, jak i unijnym, oraz wspieranie mobilności międzysektorowej i środków budowania zdolności, ze szczególnym naciskiem na ich wymierne korzyści dla społeczeństwa;
 - v. uznanie działań w ramach koncepcji „nauka dla polityki” za jeden z elementów oceny potencjału naukowego instytucji badawczych i rozwoju kariery naukowców oraz wspieranie uczestnictwa w tych działaniach naukowców rozpoczynających karierę;

- vi. zapewnienie odpowiednich zachęt dla naukowców do angażowania się w mające znaczące skutki działania w ramach koncepcji „nauka dla polityki”;
 - vii. uznanie uwzględniania aspektu płci w koncepcji „nauka dla polityki”, w tym poprzez promowanie kariery kobiet w nauce, aby przyczyniać się do zmniejszenia różnic w zatrudnieniu; a także w treściach badawczych, aby unikać nierównej reprezentacji płci w bazie informacji naukowych.
- b. wspierała tworzenie ekosystemu „nauka dla polityki” w celu wspierania i łączenia środowisk naukowych i decydenckich w Unii w oparciu o zasady i wartości Paktu na rzecz badań naukowych i innowacji w Europie.
 - c. sprzyjała współpracy sieci odpowiednich podmiotów w Unii, wymianie najlepszych praktyk i ćwiczeniom służącym wzajemnemu uczeniu się, a także tworzeniu dwukierunkowych kanałów komunikacji w celu wzbogacenia dialogu między środowiskami naukowymi a decydentami w zakresie polityki publicznej w różnych dziedzinach polityki, w tym w dziedzinie badań naukowych i innowacji; a tym samym wspierała zaangażowanie społeczne bez uszczerbku dla istniejących dialogów politycznych.
10. ZACHEĆCA Komisję do propagowania instrumentów i działań, w których ceni się koncepcję „nauka dla polityki”, w tym jej wymiar waloryzacji wiedzy, a także do dalszego rozwijania narzędzi i programów na potrzeby międzysektorowych dialogów, szkoleń i mobilności pracowników między instytucjami naukowymi i administracjami publicznymi, i do wspierania wykorzystywania już istniejących narzędzi i programów w tym zakresie. Należy uznać i wspierać ważną rolę tych pracowników jako mediatorów i „pomostów” między różnymi strukturami.
11. WZYWA Komisję do propagowania korzystania z Instrumentu Wsparcia Technicznego oraz narzędzia wspierania polityki z myślą o wspomaganiu decydentów publicznych i wzmacnianiu publicznych struktur doradztwa naukowego.

II. Wzmocnienie roli innowacji lokalnych i regionalnych w celu zwiększenia konkurencyjności ekosystemów badań naukowych i innowacji

12. PRZYPOMINA, że rozwój regionalny leży przede wszystkim w gestii rządów krajowych i regionalnych, które mogą wykorzystywać unijne fundusze polityki spójności i strategię inteligentnych specjalizacji do zwiększania interakcji i współpracy między różnymi interesariuszami ekosystemów innowacji oraz do zmniejszenia dysproporcji. PODKREŚLA, że Unia odgrywa również ważną rolę we wspieraniu współpracy międzyregionalnej i wymiany najlepszych praktyk poza granicami państw.
13. ZAZNACZA, że program ramowy w zakresie badań naukowych i innowacji nadal powinien, obok innych programów finansowania, pobudzać doskonałość badawczą we wszystkich państwach członkowskich. UWAŻA, że, bez uszczerbku dla negocjacji w sprawie przyszłych programów UE w zakresie badań naukowych i innowacji, większa koordynacja między ekosystemami innowacji oraz skuteczniejsze wykorzystywanie wszystkich zdolności i zasobów na szczeblu europejskim, krajowym i regionalnym poprawiłyby konkurencyjność i osiągnięcia Unii w zakresie innowacji.
14. PRZYPOMINA, że podmioty regionalne i lokalne mają do odegrania ważną rolę w budowaniu konkurencyjnych w skali światowej ekosystemów badań naukowych i innowacji oraz strategii wzrostu. Budowanie zdolności lokalnych i inwestycje załączkowe stanowią podstawę skutecznego europejskiego ekosystemu innowacji, zapewniającego konkurencyjność Europy.
15. PRZYPOMINA, że nowa EPB powinna opierać się na zaufaniu i wspólnych obowiązkach, udziale interesariuszy i obywateli, zaangażowaniu społecznym, różnorodności i mocnych stronach europejskich ekosystemów badań naukowych i innowacji. DOSTRZEGA starania Komisji, by mierzyć wyniki krajowych i regionalnych systemów badań naukowych i innowacji w Unii za pomocą sporządzanego co roku Europejskiego Rankingu Innowacyjności i sporządzanego co dwa lata Regionalnego Rankingu Innowacyjności; wynika z nich, że pomimo tego, iż większość państw członkowskich UE poprawiła swoje wyniki, nadal istnieją między nimi znaczne luki innowacyjne. PONOWNIE STWIERDZA, że w całej Europie istnieje duży potencjał w zakresie poprawy wyników jej ekosystemów badań naukowych i innowacji. PRZYJMUJE DO WIADOMOŚCI, że ściślejsza współpraca i koordynacja badań naukowych i innowacji w EPB między szczeblem europejskim, krajowym i regionalnym mogłaby zmniejszyć przepaść w zakresie badań naukowych i innowacji na terenie Unii.

16. PRZYPOMINA, że w nowym europejskim planie na rzecz innowacji (NEIA) podkreślono wyzwanie, jakim jest wzmocnienie wzajemnych powiązań między europejskimi ekosystemami innowacji. PODKREŚLA, że wymiar regionalny obejmuje obszary wiejskie i miejskie wymagające większej elastyczności i inkluzywności instrumentów wsparcia, a także bardziej zaawansowanej wielopoziomowej koordynacji polityki między władzami unijnymi, krajowymi, regionalnymi i lokalnymi.
17. ODNOTOWUJE cel NEIA, jakim jest konsolidacja i połączenie licznych i geograficznie rozproszonych ekosystemów innowacji w Europie, oraz ZAUWAŻA regionalne doliny innowacji i projekt pilotażowy dotyczący partnerstw na rzecz innowacji regionalnych – inicjatywy mające na celu ułatwienie współpracy transgranicznej między mniej i bardziej innowacyjnymi regionami, uzupełniane przez strategię inteligentnych specjalizacji.
18. DOSTRZEGA, że innowacje rozciągają się na różne sektory i obejmują zarówno innowacje technologiczne, jak i społeczne. UWAŻA, iż fakt, że NEIA koncentruje się na innowacjach w zakresie najbardziej zaawansowanych technologii, talentach i przedsiębiorczości, sprzyja konsolidacji i rozwijaniu wiodącej pozycji technologicznej Unii, jej konkurencyjności i strategicznej autonomii, przy jednoczesnym zachowaniu otwartej gospodarki. PODKREŚLA potrzebę wspierania udziału państw członkowskich i regionów, w których innowacyjność zaczyna się rozwijać lub jest umiarkowanie rozwinięta, w projektach dotyczących najbardziej zaawansowanych technologii, co pozwoli zwiększać współpracę z państwami członkowskimi i regionami, w których innowacyjność jest najwyżej lub bardzo dobrze rozwinięta, a także potrzebę tworzenia powiązań między przedsiębiorstwami a najnowocześniejszymi ośrodkami naukowymi, by ułatwiać dostęp do finansowania oraz przyciągać i zatrzymywać talenty.

Potrzeba poprawy zarządzania współpracą krajową i regionalną oraz dostosowania portfela polityk

19. PRZYPOMINA o roli unijnej polityki spójności i strategii inteligentnej specjalizacji we wspieraniu innowacji i konkurencyjności we wszystkich państwach członkowskich i regionach UE. PODKREŚLA, że inicjatywy wspierające europejskie ekosystemy badań naukowych i innowacji oraz nowe inicjatywy zapoczątkowane w celu wdrożenia NEIA powinny być zaprojektowane tak, by tworzyć synergie z funduszami polityki spójności oraz funduszami na rzecz badań naukowych i innowacji, przy jednoczesnym uwzględnianiu obowiązków krajowych i regionalnych oraz różnych ram prawnych.

20. **PODKREŚLA**, że bliskie kontakty i współpraca między mniej a wysoce innowacyjnymi państwami członkowskimi i regionami UE mogą skutecznie przyczynić się do dalszego rozwoju zdolności w zakresie badań naukowych i innowacji oraz do zmniejszenia dysproporcji między nimi. **PRZYPOMINA**, że Komisja stymuluje regionalne ekosystemy innowacji poprzez ramy inteligentnej specjalizacji, i **ZALECA** Komisji, by dokonała oceny wpływu ostatnich inicjatyw, takich jak regionalny system innowacji Europejskiego Instytutu Innowacji i Technologii, oraz ustanowiła powiązania między różnymi inicjatywami przewodnimi NEIA.
21. **POPIERA** unijne globalne podejście do badań naukowych i innowacji, które polega na propagowaniu współpracy mającej na celu dostosowanie międzynarodowej polityki w zakresie badań naukowych i innowacji do celów zrównoważonego rozwoju, aby zwiększyć współpracę międzynarodową europejskich ekosystemów innowacji, w oparciu o zasady i wartości Paktu na rzecz badań naukowych i innowacji w Europie.
22. **PODKREŚLA**, że infrastruktury badawcze stanowią podstawowy filar doskonałych ekosystemów badań naukowych i innowacji, przyciągając użytkowników z różnych dziedzin nauki i ułatwiając współpracę, oraz że stały się multidyscyplinarnymi ośrodkami na szczeblu krajowym, regionalnym i lokalnym umożliwiającymi wzajemną inspirację między dyscyplinami, jak zauważono w deklaracji z Teneryfy w sprawie globalnego wymiaru i zrównoważonego charakteru infrastruktur badawczych.

Przyszłe działania

23. **WZYWA** Komisję, by:
- a. wykorzystywała konkurencyjność europejskich regionalnych ekosystemów innowacji, promowała ich wpływ na międzyregionalne inteligentne specjalizacje oraz wykorzystywała komplementarność zdolności w zakresie badań naukowych i innowacji, zwracając uwagę na potrzebę dalszego niwelowania luki innowacyjnej w Europie poprzez wzmacnianie bazy naukowej i ekosystemów innowacji we wszystkich państwach i regionach UE.
 - b. w stosownych przypadkach, we współpracy z państwami członkowskimi, wprowadzała środki służące koordynacji unijnych, krajowych i regionalnych inicjatyw mających na celu przyciągnięcie lub zatrzymanie talentów oraz poprawę zdolności w zakresie badań naukowych i innowacji.

- c. zwiększyła, we współpracy z państwami członkowskimi, koordynację działań między polityką w zakresie badań naukowych i innowacji a innymi odpowiednimi politykami, w szczególności polityką cyfrową i przemysłową, w celu ukierunkowania starań na doskonałość i wywieranie wpływu, a także w celu wspierania innowacji transformacyjnych i innowacyjnych przemysłowych łańcuchów wartości oraz w celu mobilizacji ośrodków innowacji.
- d. wskazywała i wspierała, we współpracy z państwami członkowskimi, polityki w zakresie badań naukowych i innowacji oparte na rzetelnych informacjach, aby kierować działania na konkretne krajowe, regionalne i lokalne wyzwania i potrzeby, przyczyniając się do realizacji unijnych i krajowych priorytetów strategicznych.
- e. wzmacniała, we współpracy z państwami członkowskimi, współpracę między Unią a państwami trzecimi w ramach podejścia „Drużyna Europy”, realizując konkretne działania wspierające międzynarodowe ekosystemy badań naukowych i innowacji w ramach opracowanej przez Komisję strategii Global Gateway i globalnego podejścia do badań naukowych i innowacji. Wzywa w szczególności do zacieśniania współpracy z państwami Ameryki Łacińskiej i Karaibów w kontekście szczytu UE–CELAC z udziałem szefów państw i rządów.

III. Wpływ Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności (RRF) na kluczowe unijne cele polityki w dziedzinie badań naukowych i innowacji oraz EPB

24. **PODKREŚLA**, że reformy i inwestycje w ramach instrumentu powinny poprawić w szczególności odporność, gotowość na sytuacje kryzysowe, zdolności dostosowawcze i potencjał wzrostu państw członkowskich, przyczyniając się tym samym do strategicznej autonomii Unii przy zachowaniu otwartej gospodarki, a także generować europejską wartość dodaną i wspierać spójność gospodarczą, społeczną i terytorialną. Działania w zakresie badań naukowych i innowacji finansowane z RRF mogą przyczynić się do transformacji europejskiego ekosystemu badań naukowych i innowacji poprzez:
- a. zrównoważone reformy i powiązane inwestycje publiczne na szczeblu krajowym, gdyż wiele państw członkowskich przeznacza znaczną część swoich inwestycji i reform realizowanych w ramach RRF na rzecz badań naukowych i innowacji, co ma na celu osiągnięcie systemowych skutków społecznych i zmian sprzyjających rozwojowi gospodarki opartej na wiedzy;

- b. budowanie zróżnicowanej, opartej na doskonałości i dobrze funkcjonującej EPB, ukierunkowanej na znalezienie rozwiązań służących realizacji priorytetów unijnych i krajowych, takich jak zielona i cyfrowa transformacja, oraz na sprostaniu innym istotnym wyzwaniom społecznym.
25. PODKREŚLA, że w kilku przypadkach, tam gdzie było to możliwe, państwa członkowskie uwzględniły na etapie planowania swoich działań w ramach RRF takie inwestycje, które miały uzupełniać, wzmacniać i tworzyć synergie, biorąc także pod uwagę dodatkowość instrumentu w stosunku do innych funduszy unijnych oraz tradycyjnych instrumentów i działań w zakresie badań naukowych i innowacji ujętych w krajowych i europejskich funduszach na rzecz badań naukowych i innowacji.
26. PODKREŚLA, że RRF charakteryzuje się koncepcją, finansowaniem i okresem wdrażania, które są ograniczone w czasie, a także zasadami dodatkowości i komplementarności funduszy, które umożliwiają państwom członkowskim dążenie do realizacji priorytetów krajowych i europejskich. PODKREŚLA, że rozporządzenie w sprawie RRF umożliwia synergię z innymi programami i instrumentami Unii. PRZYPOMINA, że synergie między unijnymi, krajowymi i ewentualnie regionalnymi programami w zakresie finansowania badań naukowych i innowacji nadal stanowią zarówno duże wyzwanie, jak i szansę na osiągnięcie celu, jakim jest wzmocnienie europejskich baz naukowych i technologicznych. Z ZADOWOLENIEM PRZYJMUJE starania podejmowane przez Komisję i państwa członkowskie w celu pokonania utrzymujących się trudności i ZACHĘCA je do kontynuowania tych prac.
27. PRZYPOMINA o roli, jaką we wspieraniu nowej EPB mogą odegrać plany odbudowy i zwiększania odporności, unijny program ramowy w zakresie badań naukowych i innowacji oraz instrumenty polityki spójności. DOSTRZEGA, że w kilku przypadkach państwa członkowskie przeznaczyły finansowanie z RRF na działania, które wchodzą w zakres polityki w zakresie badań naukowych i innowacji i mogą wspierać niektóre priorytety nowej EPB, takie jak:
- a. wspieranie równouprawnienia płci w dziedzinie badań naukowych i innowacji. PODKREŚLA, że niektóre państwa członkowskie podejmują środki na rzecz uwzględniania aspektu płci – takie jak kolejne programy wspierające kobiety będące przedsiębiorcami i ich rozwój zawodowy oraz zmierzające do przyciągania utalentowanych kobiet do budowania kariery zawodowej w dziedzinie nauk ścisłych, technologii, inżynierii i matematyki – a także działania mające na celu zniesienie różnic ze względu na płeć w dziedzinie badań naukowych i innowacji;

- b. wspieranie spójności terytorialnej poprzez badania naukowe i innowacje.
PODKREŚLA, że niektóre państwa członkowskie podejmują środki mające na celu wzmocnienie krajowych i regionalnych ekosystemów badań naukowych i innowacji oraz spójności terytorialnej, a także ułatwienie koordynacji działań i poprawy systemów zarządzania wśród organów krajowych i regionalnych.

Przyszłe działania

- 28. PRZYPOMINA, że Komisja przeprowadza obecnie śródkresową ocenę RRF, która zostanie przedstawiona do lutego 2024 r. ZWRACA SIĘ do Komisji o przeprowadzenie odrębnego badania, które uzupełni tę ocenę, bez powielania działań, i będzie się koncentrować na tych działaniach w zakresie badań naukowych i innowacji zawartych w RRF, które wspierają uczenie się polityki, a także uwzględni różnice w strukturze RRF i innych funduszy unijnych, co się tyczy:
 - a. przyczyniania się do wspierania zielonej i cyfrowej transformacji oraz, w stosownych przypadkach, zmniejszania dysproporcji w zakresie badań naukowych i innowacji na szczeblu regionalnym i krajowym oraz wspierania równouprawnienia płci;
 - b. przyczyniania się do wzmacniania krajowych systemów badań naukowych i innowacji;
 - c. przyczyniania się środków w zakresie badań naukowych i innowacji przewidzianych w krajowych planach odbudowy i zwiększania odporności do realizacji programu polityki w zakresie EPB i nowego europejskiego planu na rzecz innowacji;
 - d. stopnia, w jakim państwa członkowskie wykorzystują synergie między RRF a innymi funduszami unijnymi w dziedzinie badań naukowych i innowacji oraz działaniami w ramach polityki sektorowej, w których nauka i technologia odgrywają znaczącą rolę, określając wdrożone instrumenty i mechanizmy oraz przeszkody, które utrudniają łączenie różnych źródeł, a także dokumentując najlepsze praktyki w celu ułatwienia wzajemnego uczenia się.
- 29. ZWRACA SIĘ do Komisji o poinformowanie państw członkowskich o wynikach tego badania, które będzie można wykorzystać w przyszłym rozwoju polityki w zakresie badań naukowych i innowacji na szczeblu europejskim i krajowym, oraz o wynikach śródkresowej oceny RRF. PRZYPOMINA, że istniejące narzędzia opracowane przez Komisję, takie jak Instrument Wsparcia Technicznego i narzędzie wspierania polityki programu „Horyzont”, mogą pomóc w projektowaniu i wdrażaniu reform.